

Slutrapport for kampagnen egenkontrol med fokus på pesticider

---

INDLEDNING

Pesticidrester i fødevarer kan udgøre en sundhedsmæssig risiko

Pesticidrester i fødevarer kan udgøre en risiko for fødevaresikkerheden, hvis maksimalgrænseværdierne (MRL) ikke er overholdt. I forbindelse med prøveprojekter og i Kontrolkampagner finder Fødevarestyrelsen fødevarer med sundhedsmæssigt uacceptabelt indhold af pesticidrester.

Virksomhedens fokus på pesticidrester gennem egenkontrol

Alle fødevarevirksomheder skal, uagtet størrelse, lave en risikofaktoranalyse. Risikofaktoranalysen hjælper virksomheder, som f.eks. importerer fødevarer, med at få et vigtigt overblik over de risikofaktorer, der er forbundet med det eller de produkter, som importeres. Virksomheden skal herudover tage højde for kritiske kontrolpunkter, og hvordan de kan styres, og hvilke gode arbejdsgange, der er nødvendige for at sikre en god fødevaresikkerhed.

Importøren skal jævnligt gennemgå og revidere deres egenkontrol, risikofaktoranalyse og egenkontrolprogram, så de sikrer, at egenkontrollen altid tager højde for virksomhedens faktiske aktiviteter.

Kampagnen fokuserer på importvirksomheders risikofaktoranalyser og gode arbejdsgange i forhold til pesticidrester i frugt og grønt.

Der er udarbejdet en guide til importører om pesticidrester, som vejleder dem om, hvordan de kan sikre, at de overholder maksimalgrænseværdierne for pesticidrester. Guiden, som løbende opdateres, er tilgængelig for både virksomheder og tilsynsførende på Fødevarestyrelsens [hjemmeside](#).

Kampagnens formål

Formålet med kampagnen er at kontrollere, at importørerne af ikke-animalske fødevarer overholder gældende regler om pesticidrester i fødevarer, herunder:

- at virksomhederne har udarbejdet en dækkende risikofaktoranalyse for import af ikke-animalske fødevarer.
- at virksomheden har deres importaktiviteter i styring, herunder gode arbejdsgange i forhold til pesticidrester
- at sammenligne regelefterlevelsen med resultaterne fra kampagnen i 2020.
- at vejlede virksomhederne om gældende regler om pesticidrester i fødevarer.

Fødevarestyrelsen har gennemført kampagnen både som fysisk kontrol og analytisk kontrol (prøvetagning og analyse)

KONKLUSION

Fødevarestyrelsen har i perioden 15. august – 31. december 2023 udtaget i alt 102 prøver til pesticidanalyse og udført 104 kontrolbesøg fordelt over hele landet. Kontrollen blev udført ved et bredt udvalg af importører - både engros og detail virksomheder.

Fortsat brug for fokus på risikoanalyser i forhold til pesticidrester

Kampagnens resultater viser, at der fortsat er behov for et fokus omkring importørers egenkontrol i forhold til pesticidrester i frugt, grønt og cerealier, når de indfører fødevarer fra tredjelande.

I den aktuelle kampagne fik syv importører (6,7%) indskærpelser på grund af mangelfuld risikofaktoranalyse. Der blev ved 12 kontroller konstateret mangler omkring risikofaktoranalyse, hvor forholdet blev vurderet som en bagatelagtig overtrædelse med baggrund i, at virksomheden havde indført gode arbejdsgange.

11 virksomheder fik indskærpelser på mangelfulde gode arbejdsgange/procedurer eller procedurer som ikke var blevet implementeret i virksomheden (10,6%). I 8 virksomheder blev der konstateret mangler omkring procedurer, som blev vurderet som en bagatelagtig overtrædelse.

Forbedringer i forhold til 2020 kampagnen

I 2020 blev der udført tilsvarende kampagne, hvor 96 importører/virksomheder blev kontrolleret. Sammenlignes de to kampagner, er der stort set samme regelefterlevelse i forhold til virksomhedernes risikofaktoranalyse på importområdet og implementering af gode arbejdsgange omkring pesticidrester.

Virksomheder, der havde overskridelser, havde reageret på resultatet og foretaget de nødvendige foranstaltninger inden kontrolbesøget, herunder f.eks. tilbagekaldelser eller salgsstop. Her er en forbedring i forhold til kampagnen i 2020, hvor 8 virksomheder ikke havde reageret tilstrækkelig på overskridelser af analyseresultater.

Ved kampagnen i 2020 fik 12,5 % sanktioner på kontrolbesøgene. I 2023 er der en lille stigning, hvor der på 14,4% af kontrollerne blev givet sanktioner.

Det var ikke nødvendigt at give påbud om tilbagekaldelser/salgsstop i kampagnen 2023, hvilket var nødvendigt i kampagnen 2020. Ved overskridelser på analyseresultater foretog virksomhederne selv de korrekte korrigerende handlinger i form af tilbagekald eller salgsstop.

Ved sammenligning af analyseresultaterne i kampagnen fra 2020 og denne kampagne, ses et fald i overskridelser af maksimalgrænseværdierne (MRL). I 2020 var det 15 prøver (15,3%) af prøverne der var over MRL. Til sammenligning er det 8 prøver (7,8%) af alle prøver i 2023, der er over MRL.

Medvirkende til overskridelser i 2020 var bl.a. Basmatiris, som i dag er på restriktionslisten og derfor bliver kontrolleret via grænsekontrollen. Derfor er der ikke udtaget prøver af Basmatiris i denne kampagne.

Vejledning til virksomhederne

Fødevarestyrelsen har i forbindelse med kampagnen foretaget vejledning om Fødevarestyrelsens hjemmeside, herunder pesticiddatabasen, guide til importører om pesticidrester, samt konkret vejledning om mulige gode arbejdsgange.

I 46 af kontrollerne er det blevet dokumenteret på kontrolrapporten, at der er foretaget vejledning.

På baggrund af resultaterne i kampagnen bør såvel importørerne som Fødevarestyrelsens kontrol fortsat have fokus på risikoen for pesticidrester i importeret frugt, grønt og cerealier. Virksomhederne skal bl.a. tage højde for risikoen i deres skriftlige risikofaktoranalyse, og virksomhedens gode arbejdsgange/procedurer, som sammen skal sikre overholdelse af EU's grænseværdier for pesticidrester i importerede fødevarer.

RESULTATER

At sammenligne regelefterlevelsen med resultaterne fra kampagnen i 2020

Der er udført 104 kontrolbesøg hos importører af frugt, grønt og cerealier. I 14,4% af kontrollerne er der sanktioneret.

I 2020 var der sanktioneret på 12,5 % af kontrollerne, så der er en lille stigning i procent. Jf. figur 1.

På området Egenkontrol er der konstateret overtrædelser på 9,8% i 2023. I 2020 var tallet 9,7%. På området kemiske forureninger er der konstateret overtrædelser i 2023 6,3% i 2020 var tallet 8,3%. Jf. Tabel 1.

I 2020 var der 15 prøver (15,3%) med overskridelser af pesticider i forhold til MRL. I 2023 var tallet 8 prøver (7,8%). I tabel 2 fremgår de fund med overskridelser som blev konstateret i 2023. Enkelte prøver har flere overskridelser.

At virksomhederne har udarbejdet en dækkende risikofaktoranalyse for import af ikke-animalske fødevarer

Der er givet 7 indskærpelser (6,3%) på grund af mangelfuld egenkontrol. Indskærpelserne på mangelfuld egenkontrol skyldes hovedsagelig manglende risikofaktoranalyser eller ikke tilstrækkelige risikofaktoranalyser.

Der er konstateret bagatelagtige forhold vedrørende egenkontrol på 12 (11,5%) af kontrolbesøgene jf. figur 2.

De bagatelagtige forhold er konstateret på grund af utilstrækkelige risikofaktoranalyse – for eksempel i tilfælde, hvor virksomheden har implementeret gode arbejdsgange, men ikke har pesticidrester med i risikofaktoranalysen.

At virksomheden har deres importaktiviteter i styring, herunder gode arbejdsgange i forhold til pesticidrester

Der er givet 11 indskærpelser (9,8%) under kemiske forureninger. Indskærpelserne skyldes hovedsageligt arbejdsgange, som ikke er implementeret. Virksomhederne har derfor modtaget og markedsført produkter, som ved analyser har vist overskridelser af MRL for pesticidrester.

På området kemiske forureninger er der på 8 (7,7%) af kontrolbesøgene konstateret et bagatelagtigt forhold jf. figur 2. Det er konstateret, hvor virksomhedens gode arbejdsgange ikke er helt tilstrækkelige, eller i tilfælde, hvor virksomheden ikke har fulgt deres gode arbejdsgange.

Der er i alt udtaget 102 prøver til pesticidanalyse i forbindelse med kampagnen.

I otte prøver (7,8 %) blev der konstateret indhold over MRL, jf. tabel 2, og en prøve (0,9%) blev vurderet at være sundhedsmæssigt uacceptabelt.

Virksomhederne trak frivilligt produkter tilbage eller foretog korrekt salgstop, efter, at de var blevet orienteret om overskridelserne.

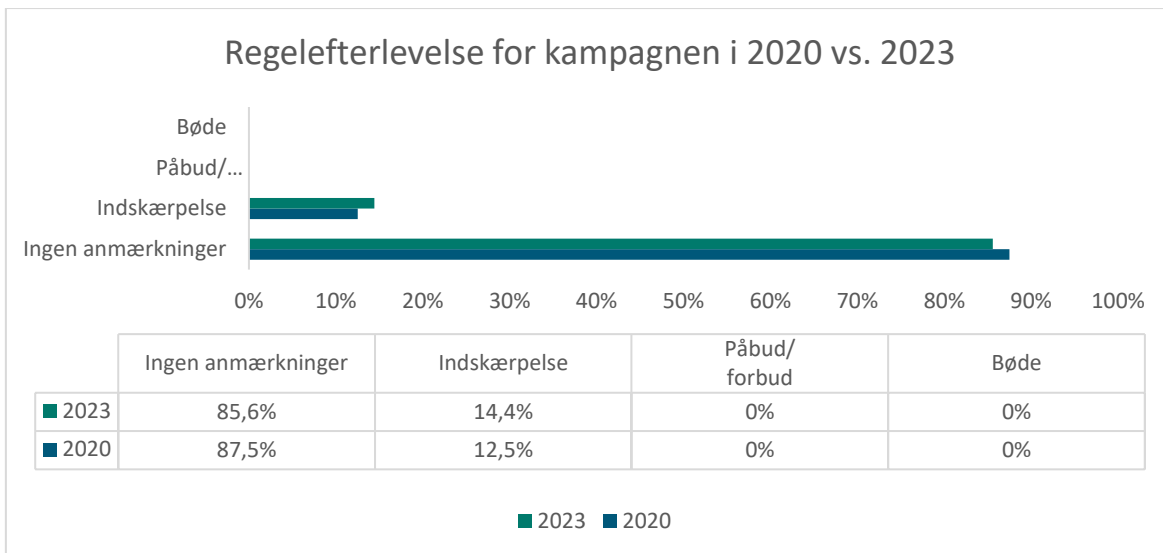
Der blev udtaget en prøve økologisk jordbær, hvor der blev konstateret indhold af pesticidrester, dog ikke over MRL. Der er blevet fulgt op på dette forhold i forhold til økologireglerne.

At vejlede virksomhederne om gældende regler om pesticidrester i fødevarer

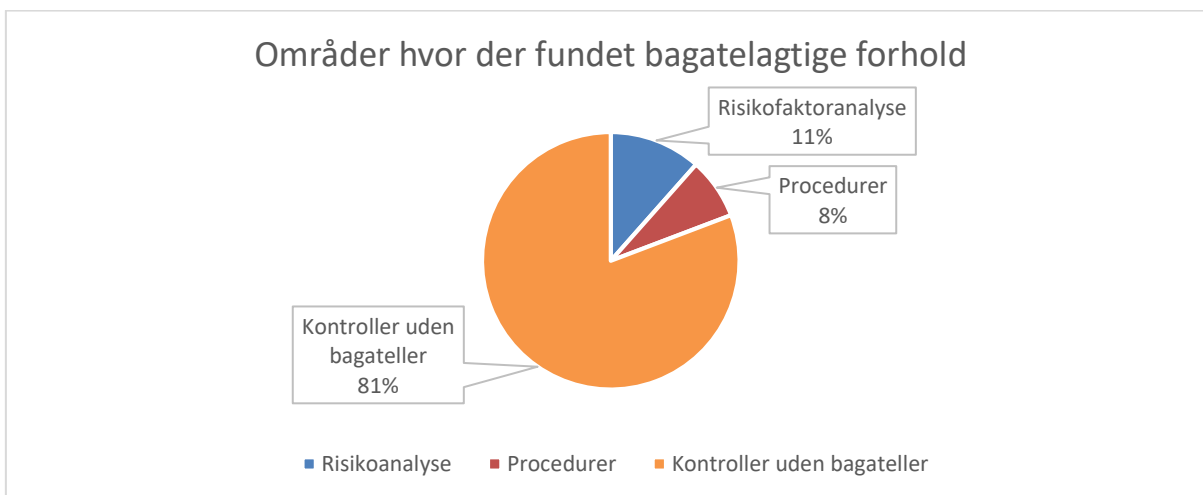
Der er givet vejledning på egenkontrolområdet i 4 % af kontrolbesøgene. Der er både vejledt generelt om risikofaktoranalyse, men også konkret om risikofaktoranalyse og gode arbejdsgange om pesticidrester.

I relation til kemiske forureninger er der vejledt, både generelt om pesticidrester og konkret om gode arbejdsgange på området jf. figur 3.

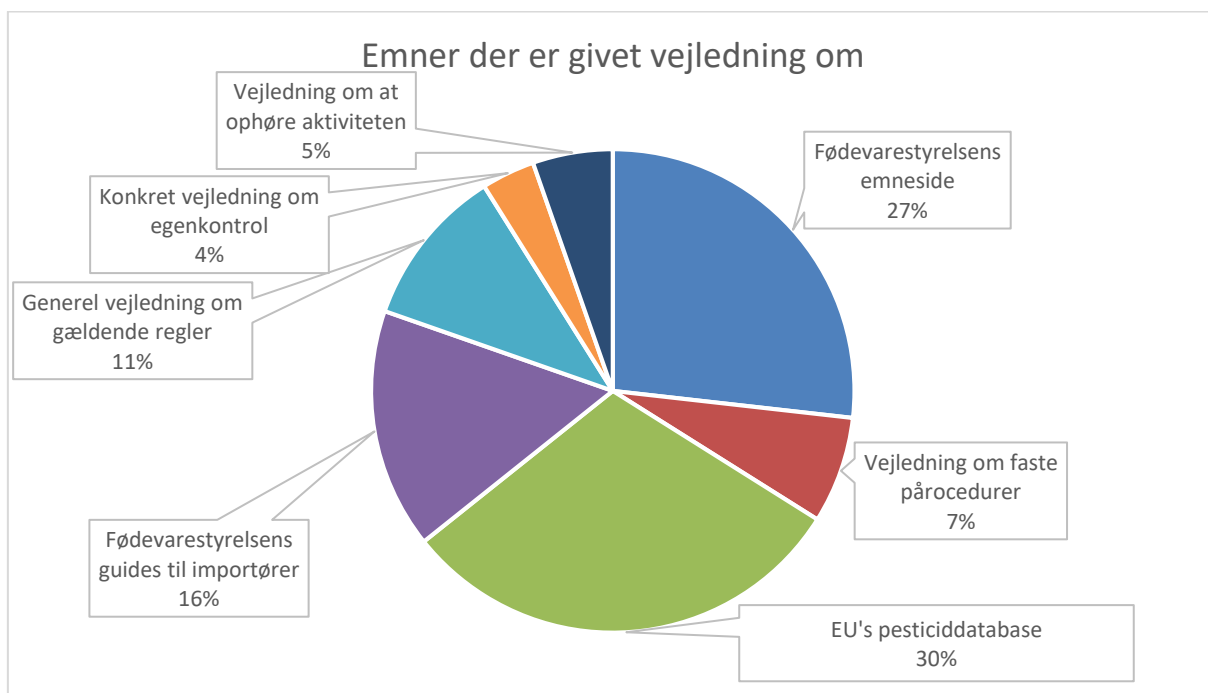
Vejledningerne har generelt omhandlet regler for pesticidrester via Fødevarestyrelsens hjemmeside, konkret om søgning i EU's pesticiddatabase og Fødevarestyrelsens guide for importører af frugt og grønt.

Figur 1 Sammenligning af regelefterlevelse mellem 2020 og 2023 kampagnen

Figur 2 Viser de områder, hvor der er sanktioneret for bagatelagtige overtrædelser. Figuren viser ikke øvrige sanktioner.

Figur 3 Viser områder hvor der er givet vejledning.

Tabel 1 : Sammenligning af sanktioner på egenkontrol og procedurer mellem kampagnen i 2020 og 2023.

	INGEN ANMÆRKNINGER	INDSKÆRPELSE
KEMISKE FORURENINGER (2020)	90,3%	9,7%
KEMISKE FORURENINGER (2023)	90,2%	9,8%
VIRKSOMHEDENS EGENKONTROL (2020)	91,7%	8,3%
VIRKSOMHEDENS EGENKONTROL (2023)	93,8%	6,3%

Tabel 2 Oversigt over pesticider der har overskredet grænseværdier

Produkt	Oprindelse	Pesticid	Analyseret indhold (mg/kg)	MRL	Resultat
Mynte	Thailand	Acetamiprid	6,00	3,00	Resultatet er ikke signifikant større end grænseværdien
		Propiconazol	0,35	0,02	Resultatet overskrider signifikant maksimalgrænseværdien
Dild	Thailand	Carbofuran	0,06	0,02	Resultatet overskrider signifikant

					maksimalgrænseværdien
		Dimethoat	0,70	0,02	Resultatet overskrider signifikant maksimalgrænseværdien
		Imidacloprid	0,13	0,05	Resultatet overskrider signifikant maksimalgrænseværdien
		Omethoat	0,27	0,02	Resultatet overskrider signifikant maksimalgrænseværdien
Hvidløgsblade	Thailand	Lufenuron	0,38	0,01	Resultatet overskrider signifikant maksimalgrænseværdien
Pandangblad	Thailand	Propiconazol	0,38	0,02	Resultatet overskrider signifikant maksimalgrænseværdien
Linse, rød	Canada	Procymidon	0,03	0,01	Resultatet overskrider signifikant maksimalgrænseværdien
Te	Vietnam	Imidacloprid	0,12	0,05	Resultatet overskrider signifikant maksimalgrænseværdien
Daddel	Tunesien	Fenazaquin	0,02	0,01	Resultatet er ikke signifikant større end grænseværdien
Spidskommen	Tyrkiet	Acetamiprid	0,60	0,05	Resultatet overskrider signifikant

					maksimalgrænseværdien
		Azoxystrobin	0,60	0,30	Resultatet er ikke signifikant større end grænseværdien
		Carbendazim	0,70	0,10	Resultatet overskrider signifikant maksimalgrænseværdien
		Chlorpyrifos	0,19	0,01	Resultatet overskrider signifikant maksimalgrænseværdien Sundhedsmæssigt uacceptabelt
		Clothianidin	0,10	0,05	Resultatet er ikke signifikant større end grænseværdien
		Cypermethrin	0,15	0,10	Resultatet er ikke signifikant større end grænseværdien
		Hexaconazol	0,18	0,05	Resultatet overskrider signifikant maksimalgrænseværdien
		Imidacloprid	0,07	0,05	Resultatet er ikke signifikant større end grænseværdien
		MetalaxylM	0,05	0,05	Resultatet er ikke signifikant større end grænseværdien
		Propiconazol	0,16	0,05	Resultatet overskrider signifikant maksimalgrænseværdien
		Thiamethoxam	0,21	0,05	Resultatet overskrider signifikant maksimalgrænseværdien

		Thiophanat-methyl	0,28	0,10	Resultatet overskrider signifikant maksimalgrænseværdien
		Tricyclazol	0,90	0,05	Resultatet overskrider signifikant maksimalgrænseværdien
Jordbær Økologiske	Tyrkiet	Boscalid	0,04	6,00	Resultatet skal vurderes nærmere af FVA
		Deltamethrin	0,02	0,20	Resultatet skal vurderes nærmere af FVA
		Hexythiazox	0,11	6,00	Resultatet skal vurderes nærmere af FVA
		Spiromesifen	0,31	1,00	Resultatet skal vurderes nærmere af FVA

METODE

Der blev taget 102 prøver til pesticidanalyse på landsplan i perioden fra den 15. august til 1. oktober 2023 - inden kontrolbesøg på virksomhederne blev udført. Der blev taget prøver af frugt, grønt og cerealier; frisk eller frossent, snittet eller tørret, som virksomheden havde importeret (dvs. indført fra tredjeland). De udtagne produkter, blev analyseret for indhold af pesticidrester på Fødevarestyrelsens laboratorium i Ringsted.

Der blev gennemført 104 kontrolbesøg fra den 1. september til den 31. december 2023 hos importører af frugt, grønt og cerealier fra tredjelande. Kontrolbesøget blev udført, når analyseresultaterne var klar i de tilfælde, hvor der blev taget prøver ved virksomheden.

Kontrolbesøgene blev så vidt muligt gennemført som uanmeldte kontrolbesøg. Kontrollen blev gennemført som dokumentkontrol af virksomhedernes skriftlige risikofaktoranalyse samt kontrol af virksomhedens gode arbejdsgange i forhold til kemisk forurening med fokus på pesticidrester.

Forud for kampagnen var relevante brancher blevet orienteret bl.a. via Fødevarestyrelsens hjemmeside.